



ที่ มท ๐๒๐๑.๒/ว ๒๖๐๗

ถึง ส่วนราชการระดับกรม หน่วยงานรัฐวิสาหกิจในสังกัดกระทรวงมหาดไทย จังหวัดทุกจังหวัด  
สำนักงานรัฐมนตรีกระทรวงมหาดไทย และหน่วยงานในสังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย

ด้วยสำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี โดยสำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของ  
ราชการ ได้จัดทำเอกสารเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐  
รวม ๕ บทความ เพื่อเผยแพร่ให้ผู้ที่เกี่ยวข้องนำไปใช้ประกอบการปฏิบัติหน้าที่ในการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารต่าง ๆ  
รายละเอียดปรากฏตามสำเนาหนังสือสำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี ที่ นร ๐๑๐๘/ว ๒๖๑๗  
ลงวันที่ ๒๗ กรกฎาคม ๒๕๖๔ ที่แนบมาพร้อมนี้ ทั้งนี้ สามารถดาวน์โหลดรายละเอียดเอกสารดังกล่าว  
ได้ที่ [www.gad.moi.go.th](http://www.gad.moi.go.th) หัวข้อ "หนังสือสั่งการฝ่ายบริหารงานทั่วไป" หัวข้อย่อย "งานข้อมูลข่าวสาร  
ของทางราชการ" หรือ QR Code ท้ายหนังสือฉบับนี้

จึงเรียนมาเพื่อทราบ



สำนักงานปลัดกระทรวง

กองกลาง

โทร/โทรสาร ๐ ๒๒๒๑ ๐๑๔๓



กระทรวงมหาดไทย  
 กองกลาง สำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย  
 วันที่ - 4 ส.ค. 2564  
 เลขรับ 33709  
 เวลา 14.47 น.

ที่ นร ๐๑๐๘/วิ๒๖๑๗

สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี  
ทำเนียบรัฐบาล กรุงเทพฯ ๑๐๓๐๐

๒๖๑) กรกฎาคม ๒๕๖๔

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐  
เรียน ปลัดกระทรวงมหาดไทย

- สิ่งที่ส่งมาด้วย
๑. บทความเรื่อง เสียภาษีเท่าไร
  ๒. บทความเรื่อง ค่าปรับไปไหน
  ๓. บทความเรื่อง ทำไมสิ่งไม่พึง
  ๔. บทความเรื่อง บัตรสีหรือเปล่า
  ๕. บทความเรื่อง เอกสารลับ เปิดได้มัย

กรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย  
 วันที่ - 4 ส.ค. 2564  
 เลขรับ 2679

ด้วยสำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี โดยสำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ ได้จัดทำบทความสรุปประเด็นคำวินิจฉัยของคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร และประเด็นข้อหารือ เพื่อเป็นเอกสารเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ รายละเอียดตาม คิว อาร์ โค้ด สิ่งที่ส่งมาด้วย

สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีพิจารณาแล้วเห็นว่า เอกสารเผยแพรดังกล่าวข้างต้นจะเป็นประโยชน์ต่อการนำไปใช้ประกอบการปฏิบัติหน้าที่ในการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารต่าง ๆ ให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ ในกรณีนี้ สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีจึงขอความอนุเคราะห์จากท่านเผยแพร่บทความดังกล่าวผ่านช่องทางสื่อต่าง ๆ ของหน่วยงาน และส่งให้ส่วนราชการในการกำกับดูแลต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(นางสาวทริฎญา บุญจำรูญ)

ผู้ตรวจราชการสำนักนายกรัฐมนตรี ปฏิบัติราชการแทน  
ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี



สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ  
โทร. ๐ ๒๒๘๓ ๔๖๗๗  
โทรสาร ๐ ๒๒๘๓ ๔๖๘๘

## เสียหายเท่าไร

ช่วงนี้มีข่าวเกี่ยวกับการเสียหายอะไรต่าง ๆ มากมาย เลยขอนำแนวคำวินิจฉัยเกี่ยวกับการขอข้อมูลข่าวสาร การเสียหายเงินได้บุคคลธรรมดาของบุคคลอื่นมาเป็นแนวทางในการพิจารณาของหน่วยงานของรัฐครับ

นาย ก. อยากรู้ว่านาย ข. ซึ่งเป็นข้าราชการระดับสูง เสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาปีละเท่าไร จึงมีหนังสือถึง หน่วยงาน A ขอข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการเสียหายเงินได้บุคคลธรรมดา (ภ.ง.ด. ๙๐ และ ภ.ง.ด. ๙๑) ปี ๒๕๖๓ ของ นาย ข. เพื่อนำไปเปรียบเทียบบัญชีทรัพย์สินและหนี้สินว่าตรงกันหรือไม่ หน่วยงาน A แจ้งปฏิเสธการเปิดเผยข้อมูล ข่าวสารตามคำขอ โดยให้เหตุผลว่า เนื่องจากเป็นข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคล มีกฎหมายคุ้มครองจะนำออกเปิดเผยแก่ บุคคลหรือหน่วยงานอื่นมิได้ ตามมาตรา ๑๐ แห่งประมวลรัษฎากร มาตรา ๑๕ (๕) (๖) และมาตรา ๒๔ แห่ง พระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ เว้นแต่เจ้าของข้อมูลให้ความยินยอมเป็นหนังสือ นาย ก. จึง อุทธรณ์ต่อคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร

คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารฯ วินิจฉัยสรุปว่า ข้อมูลข่าวสารตามอุทธรณ์คือ แบบแสดง รายการภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา (ภ.ง.ด. ๙๐ และ ภ.ง.ด. ๙๑) ปี ๒๕๖๓ ของนาย ข. เป็นข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับรายได้ ของบุคคล การหักค่าลดหย่อนภาษี เลขประจำตัวผู้เสียภาษี รวมถึงเลขหมาย รหัสหรือสิ่งบอกลักษณะอื่นที่รู้ตัวผู้นั้น และเป็นข้อมูลเกี่ยวกับสิ่งเฉพาะตัวของบุคคลอันเกี่ยวกับฐานะการเงินของผู้อื่นแบบแสดงรายการเสียภาษี ถือเป็น ข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคล ตามมาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ และตามมาตรา ๒๔ หน่วยงานของรัฐจะเปิดเผยข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลที่อยู่ในความควบคุมดูแลของตนโดยปราศจากความยินยอม เป็นหนังสือของเจ้าของข้อมูลที่ให้ไว้ก่อนหรือในขณะนั้นมิได้ ประกอบกับผู้อุทธรณ์ไม่ได้แสดงเหตุผลว่า การได้ข้อมูล ข่าวสารดังกล่าวจำเป็นต่อการคุ้มครองสิทธิของผู้อุทธรณ์อย่างไร การเปิดเผยจะเป็นการรุกรานสิทธิส่วนบุคคลโดยไม่ สมควร ตามมาตรา ๑๕ (๕) แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ การที่หน่วยงาน A ปฏิเสธ การเปิดเผย จึงชอบแล้ว วินิจฉัยให้ ยกอุทธรณ์

มีข้อสงสัยการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ หรือไปที่สำนักงาน คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี โทร ๐ ๒๒๘๓ ๔๖๗๗ [www.oic.go.th](http://www.oic.go.th) (ที่ สค ๑๒๓/๒๕๖๔) นายวรรณพงศ์ คำดี ผู้อำนวยการส่วนส่งเสริมและเผยแพร่สิทธิรับรู้ข้อมูลข่าวสาร

“ข้อมูลโปร่งใส ราชการไทยไร้ทุจริต”

## คำปรับไปไหน

วันนี้มาพูดถึงคำปรับเกี่ยวกับเครื่องตีมแอลกอฮอล์กันครับ เปรียบเทียบปรับผู้กระทำความผิดแล้ว คำปรับเอาไปไหน แบ่งให้ใครบ้าง อยากูรู้จัง

นาย ก เป็นผู้สื่อข่าวของสำนักข่าวแห่งหนึ่ง มีข้อสงสัยว่า ในช่วงหลายปีหลังการบังคับใช้พระราชบัญญัติควบคุมเครื่องตีมแอลกอฮอล์ พ.ศ. ๒๕๕๑ มีการจับและเปรียบเทียบปรับผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับการโฆษณาเครื่องตีมแอลกอฮอล์มากมาย จึงอยากรู้ว่าเงินคำปรับมีการแบ่งส่วนอย่างไร แบ่งเป็นสินบนนำจับ เงินรางวัลผู้แจ้งเบาะแสและเจ้าหน้าที่ของรัฐหรือไม่ อย่างไร จึงมีหนังสือถึงหน่วยงาน A ขอข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับคำปรับที่หน่วยงานได้รับจากผู้ถูกกล่าวหาว่ากระทำความผิดตามพระราชบัญญัติควบคุมเครื่องตีมแอลกอฮอล์ พ.ศ. ๒๕๕๑ ตั้งแต่ปี ๒๕๕๑ - ๒๕๖๓ ทั้งหมด แยกเป็นคำปรับ เงินสินบนให้กับผู้แจ้งเบาะแส เงินรางวัลให้กับเจ้าหน้าที่รัฐ หน่วยงาน A แจ้งปฏิเสธการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารตามคำขอ โดยให้เหตุผลว่า นาย ก ไม่ได้ระบุวัตถุประสงค์ของการขอข้อมูลข่าวสารว่าจะนำไปดำเนินการในเรื่องใด นาย ก จึงอุทธรณ์ต่อคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร

คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารฯ วินิจฉัยสรุปว่า ข้อมูลข่าวสารตามอุทธรณ์คือ ยอดรวมเงินคำปรับทั้งหมด ยอดรวมเงินสินบนให้กับผู้แจ้งเบาะแส ยอดรวมเงินรางวัลให้กับเจ้าหน้าที่รัฐ แยกเป็นรายปี ตั้งแต่ปี ๒๕๕๑ - ๒๕๖๓ เป็นข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการดำเนินการตามพระราชบัญญัติควบคุมเครื่องตีมแอลกอฮอล์ พ.ศ. ๒๕๕๑ และไม่มีข้อความที่เข้าลักษณะอย่างหนึ่งอย่างใดที่หน่วยงานของรัฐหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐอาจมีคำสั่งมิให้เปิดเผย ตามมาตรา ๑๕ แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ การเปิดเผยจะเป็นการตรวจสอบถึงความถูกต้องโปร่งใสในการดำเนินการเกี่ยวกับคำปรับ จึงเปิดเผยให้ผู้อุทธรณ์ทราบได้ โดยให้ปกปิดหรือตัดทอนข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลหรือข้อมูลในขอบเขตส่วนบุคคล ซึ่งจะเป็นการรุกล้ำสิทธิส่วนบุคคลโดยไม่สมควร ตามมาตรา ๑๕ (๕) แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐

เรื่องนี้ นอกจากเหตุผลดังกล่าวข้างต้นแล้ว มาตรา ๑๑ แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ ไม่ได้ระบุให้ผู้ขอข้อมูลข่าวสารต้องระบุเหตุผลในการขอ หน่วยงานของรัฐจึงยกเอาเหตุที่ผู้ขอข้อมูลข่าวสารไม่ระบุเหตุผลในการขอมาเป็นเหตุในการปฏิเสธการเปิดเผยมิได้ มีข้อสงสัยการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ หรือไปที่สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี โทร ๐ ๒๒๘๓ ๔๖๗๗ [www.oic.go.th](http://www.oic.go.th)

(ที่ สค ๑๔๑/๒๕๖๔) นายวรรณพงศ์ คำดี ผู้อำนวยการส่วนส่งเสริมและเผยแพร่สิทธิรับรู้ข้อมูลข่าวสาร

“เปิดเผยเป็นหลัก ปกปิดเป็นข้อยกเว้น”

## ทำไมสั่งไม่ฟ้อง

เรื่องนี้พนักงานอัยการสั่งเด็ดขาดไม่ฟ้องคดี ผู้เสียหายก็ต้องมีข้อสงสัยว่า เหตุผลในการสั่งไม่ฟ้องเป็นอย่างไร มาดูว่า จะขอทราบเหตุผลในการสั่งคดีของพนักงานอัยการได้หรือไม่

นาย ก แจ้งความร้องทุกข์ต่อพนักงานสอบสวนให้ดำเนินคดีกับนางสาว ข จำนวน ๒ คดี ในข้อหากระทำด้วยประการใด ๆ ให้ผู้อื่นเดือดร้อนรำคาญในที่สาธารณะ เป็นคดีอาญาที่ ๑๒๑/๒๕๖๓ และในข้อหาหมิ่นประมาท เป็นคดีอาญาที่ ๑๔๕/๒๕๖๓ ต่อมาพนักงานอัยการจังหวัดมีความเห็นและคำสั่งไม่ฟ้องคดีทั้ง ๒ คดีดังกล่าว นาย ก จึงมีหนังสือถึงสำนักงานอัยการจังหวัด ขอข้อมูลข่าวสารจำนวน ๒ รายการ คือ ๑) ส่วนผลการสอบสวนคดีอาญาที่ ๑๒๑/๒๕๖๓ และคดีอาญาที่ ๑๔๕/๒๕๖๓ ๒) ความเห็นและคำสั่งของพนักงานอัยการจังหวัดที่มีคำสั่งไม่ฟ้องคดีดังกล่าว สำนักงานอัยการจังหวัดอนุญาตให้คัดถ่ายสรุปความเห็นและคำสั่งของพนักงานอัยการ แต่ปฏิเสธการเปิดเผยความเห็นของพนักงานอัยการ โดยให้เหตุผลว่า เป็นข้อมูลข่าวสารที่เป็นความเห็นหรือคำแนะนำภายในหน่วยงานของรัฐในการดำเนินการเรื่องหนึ่งเรื่องใด ตามมาตรา ๑๕ (๓) แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ นาย ก จึงอุทธรณ์ต่อคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร

คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารฯ วินิจฉัยสรุปว่า ข้อมูลข่าวสารรายการที่ ๑ ส่วนการสอบสวนคดีอาญาที่ ๑๒๑/๒๕๖๓ และคดีอาญาที่ ๑๔๕/๒๕๖๓ เมื่อปรากฏว่าพนักงานอัยการจังหวัดมีความเห็นและคำสั่งเด็ดขาดไม่ฟ้องคดีแล้ว การเปิดเผยส่วนคดีดังกล่าวจึงไม่ทำให้การพิจารณาสั่งคดีตามกฎหมายเสื่อมประสิทธิภาพหรือไม่อาจสำเร็จตามวัตถุประสงค์ ตามมาตรา ๑๕ (๒) แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ ประกอบกับผู้อุทธรณ์เป็นผู้แจ้งความร้องทุกข์ในฐานะผู้เสียหายโดยตรง จึงสมควรได้รับทราบข้อมูลข้อเท็จจริงเพื่อใช้ในการปกป้องสิทธิและตรวจสอบว่าการพิจารณาทำความเห็นสั่งคดีเป็นไปโดยถูกต้องตามกฎหมายหรือไม่ จึงเปิดเผยข้อมูลข่าวสารรายการนี้ให้ผู้อุทธรณ์โดยปกปิดข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลและข้อมูลในขอบเขต สิทธิส่วนบุคคลที่ปรากฏในส่วน สำหรับข้อมูลข่าวสารรายการที่ ๒ ความเห็นของพนักงานอัยการจังหวัด ข้อมูลข่าวสารดังกล่าวมิใช่ลักษณะเป็นความเห็นหรือคำแนะนำภายในหน่วยงานของรัฐตามมาตรา ๑๕ (๓) แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ แต่เป็นการพิจารณาสั่งคดีตามกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาและพระราชบัญญัติองค์การอัยการและพนักงานอัยการ พ.ศ. ๒๕๕๓ เมื่อการพิจารณาสั่งคดีเสร็จสิ้นแล้ว อธิบดีอัยการภาคมีความเห็นเช่นเดียวกัน และผู้ว่าราชการจังหวัดเห็นชอบด้วยแล้ว มีผลให้การพิจารณาสั่งคดีของพนักงานอัยการเสร็จสิ้นตามกระบวนการและขั้นตอนของกฎหมายแล้ว จึงไม่เป็นอุปสรรคต่อการพิจารณาสั่งคดีของพนักงานอัยการ อันจะทำให้การบังคับใช้กฎหมายเสื่อมประสิทธิภาพหรือไม่อาจสำเร็จตามวัตถุประสงค์ ตามมาตรา ๑๕ (๒) แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ จึงเปิดเผยให้ผู้อุทธรณ์ทราบได้

มีข้อสงสัยการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ ทารือไปที่สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี โทร ๐ ๒๒๘๓ ๔๖๗๗ [www.oic.go.th](http://www.oic.go.th) (ที่ สค ๑๒๑/๒๕๖๔) นายวรรณพงศ์ คำดี ผู้อำนวยการส่วนส่งเสริมและเผยแพร่สิทธิรับรู้ข้อมูลข่าวสาร

“ข้อมูลโปร่งใส ราชการไทยไร้ทุจริต”

### บัตรมีหรือเปล่า

ช่วงปีที่ผ่านมา มีการเลือกตั้งนายกและสมาชิกสภาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นกันทั่วประเทศ มีการร้องเรียนเกี่ยวกับการเลือกตั้งกันมากมาย รวมถึงเรื่องการนับคะแนนว่ามีบัตรมีแทรกเข้ามาด้วยหรือไม่ จะตรวจสอบได้แค่ไหน มาดูกันครับ

นาย ก เป็นผู้สมัครนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด มีข้อสงสัยเกี่ยวกับการนับคะแนน จึงมีหนังสือถึงองค์การบริหารส่วนจังหวัด ขอข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการเลือกตั้งนายกและสมาชิกองค์การบริหารส่วนจังหวัด จำนวน ๕ รายการ คือ ๑) เอกสารนำส่งที่บัตรและบัตรเลือกตั้งจากทุกหน่วยเลือกตั้งถึงที่ว่าการอำเภอ ๒) เอกสารนำส่งบัตรเลือกตั้งจากที่ว่าการอำเภอถึง กกต.อบจ. ๓) เอกสารรับรองผลการนับคะแนน ๔) ภาพแบบขีดคะแนนเลือกตั้งทุกหน่วยเลือกตั้ง ๕) แบบฟอร์มลงลายมือชื่อของผู้มาใช้สิทธิเลือกตั้ง หน่วยงานเปิดเผยข้อมูลข่าวสารรายการที่ ๑ - ๓ แต่ปฏิเสธการเปิดเผยรายการที่ ๔ และ ๕ โดยให้เหตุผลว่า บัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้งชุดที่ใช้หมายเลขลงคะแนนเลือกตั้งและแบบขีดคะแนนเลือกตั้ง เป็นเอกสารห้ามเปิดเผย ตามหนังสือสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง ที่ ลต ๐๓๐๑/ว ๔๒๒ ลงวันที่ ๑๓ มีนาคม ๒๕๕๑ นาย ก จึงอุทธรณ์ต่อคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร

คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารฯ วินิจฉัยสรุปว่า ข้อมูลข่าวสารตามอุทธรณ์มี ๒ รายการคือ รายการที่ ๑ บัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้งชุดที่ใช้หมายเลขลงคะแนนเลือกตั้ง เป็นข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการใช้สิทธิเลือกตั้ง ซึ่งหากเปิดเผยจะเป็นการเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการปกครองระบอบประชาธิปไตยตามเจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ จึงเปิดเผยให้ผู้อุทธรณ์ทราบได้ โดยให้เข้าตรวจดู แต่ไม่ให้สำเนา และไม่ให้นำเครื่องมือสื่อสาร เครื่องบันทึกภาพและเสียงเข้าไปในการตรวจดู และให้ปกปิดข้อมูลในช่องที่เป็นเลขบัตรประจำตัวประชาชนของผู้มีสิทธิเลือกตั้ง สำหรับข้อมูลข่าวสารรายการที่ ๒ แบบขีดคะแนนเลือกตั้ง เป็นข้อมูลข่าวสารซึ่งมีกฎหมายคุ้มครองมิให้เปิดเผย ตามมาตรา ๑๕ (๖) ประกอบกับการให้ผู้อุทธรณ์เข้าตรวจดูข้อมูลข่าวสารรายการที่ ๑ ก็เพียงพอต่อการตรวจสอบความโปร่งใสในการจัดการเลือกตั้งแล้ว จึงวินิจฉัยให้ยกอุทธรณ์ข้อมูลข่าวสารรายการที่ ๒

มีข้อสงสัยการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ ทาริโอไปที่สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี โทร ๐ ๒๒๘๓ ๔๖๗๗ [www.oic.go.th](http://www.oic.go.th) (ที่ สค ๑๓๔/๒๕๖๔) นายวรรณพงศ์ คำดี ผู้อำนวยการส่วนส่งเสริมและเผยแพร่สิทธิรับรู้ข้อมูลข่าวสาร

“ข้อมูลโปร่งใส ราชการไทยไร้ทุจริต”

## เอกสารลับ เปิดได้มัย

หน่วยงานของรัฐยังมีความสับสนว่า กรณีที่มีผู้มาขอข้อมูลข่าวสารที่กำหนดชั้นความลับไว้ จะปฏิเสธการเปิดเผยตามกฎหมายว่าด้วยข้อมูลข่าวสารอย่างไร จึงจะถูกต้อง และเปิดเผยได้หรือไม่ มาดูเรื่องนี้ครับ

นาย ก เป็นสมาชิกสภาเทศบาลตำบล A มีหนังสือถึงสำนักงานเทศบาลตำบล A ขอข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับรายงานผลการตรวจสอบของสำนักงานตรวจเงินแผ่นดิน ปี ๒๕๕๙ - ๒๕๖๓ ที่ตรวจสอบงบการเงินของเทศบาลตำบล A สำนักงานเทศบาลตำบล A แจ้งปฏิเสธการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารตามคำขอ โดยให้เหตุผลว่า เนื่องจากเป็นข้อมูลข่าวสารลับที่สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินจังหวัดได้กำหนดชั้นความลับไว้ จึงไม่สามารถเปิดเผยได้ นาย ก จึงอุทธรณ์ต่อคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร

คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารฯ วินิจฉัยสรุปว่า ข้อมูลข่าวสารตามอุทธรณ์คือ รายงานการตรวจสอบงบการเงินของสำนักงานเทศบาลตำบล A ซึ่งตรวจสอบโดยสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินจังหวัด และไม่มีข้อความที่เข้าลักษณะอย่างหนึ่งอย่างใดที่หน่วยงานของรัฐหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐอาจมีคำสั่งมิให้เปิดเผย ตามมาตรา ๑๕ แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ เมื่อการตรวจสอบได้ดำเนินการเสร็จสิ้นแล้ว การเปิดเผยย่อมไม่เป็นอุปสรรคต่อการตรวจสอบอันจะทำให้การบังคับใช้กฎหมายเสื่อมประสิทธิภาพหรือไม่อาจสำเร็จตามวัตถุประสงค์ ตามมาตรา ๑๕ (๒) แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ แม้ข้อมูลข่าวสารดังกล่าวจะกำหนดชั้นความลับไว้ตามระเบียบว่าด้วยการรักษาความลับของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๔๔ ก็ไม่ตัดอำนาจคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารฯ ในการพิจารณาเปิดเผยข้อมูลข่าวสารดังกล่าวได้ ตามข้อ ๒๔ ของระเบียบดังกล่าว จึงวินิจฉัยให้เปิดเผยข้อมูลข่าวสารตามอุทธรณ์ เว้นแต่รายละเอียดลูกหนี้ภาษีบำรุงท้องที่ ให้ปกปิดหรือตัดทอนข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลและข้อมูลในขอบเขตสิทธิส่วนบุคคล ซึ่งจะเป็นการรุกรานสิทธิส่วนบุคคลโดยไม่สมควร ตามมาตรา ๑๕ (๕) แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐

โดยสรุปคือ ข้อมูลข่าวสารที่กำหนดชั้นความลับตามระเบียบว่าด้วยการรักษาความลับของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๔๔ คือ ข้อมูลข่าวสารตามมาตรา ๑๔ หรือมาตรา ๑๕ ที่หน่วยงานไม่ประสงค์จะเปิดเผย ดังนั้น เมื่อมีผู้ขอข้อมูลข่าวสารนั้น หน่วยงานก็ต้องปฏิเสธการเปิดเผยโดยใช้เหตุตามมาตรา ๑๔ หรือมาตรา ๑๕ ที่ใช้ในการกำหนดชั้นความลับ หากหน่วยงานเห็นสมควรเปิดเผยหรือคณะกรรมการฯ มีคำวินิจฉัยให้เปิดเผยข้อมูลข่าวสารที่กำหนดชั้นความลับ หน่วยงานก็ต้องยกเลิกชั้นความลับเสียก่อนแล้วจึงเปิดเผยได้ มีข้อสงสัยการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ หรือไปที่สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี โทร ๐ ๒๒๘๓ ๔๖๗๗ [www.oic.go.th](http://www.oic.go.th)

(ที่ สค ๑๓๘/๒๕๖๔) นายวรรณพงศ์ คำดี ผู้อำนวยการส่วนส่งเสริมและเผยแพร่สิทธิรับรู้ข้อมูลข่าวสาร

“ข้อมูลโปร่งใส ราชการไทยไร้ทุจริต”